

Gäller för: VE Kard Inf Hud Njur Gastro

Giltig från: 2025-12-15

Innehållsansvar: Erik Ullemark, (eriu13), Överläkare

Giltig till: 2027-12-15

Granskad av: Erik Frick, (erifr), Processchef

Godkänd av: Christoffer Larsson, (chrla26), Verksamhetschef

CPAP - behandling vid lungödem – kardiologi

Revideringar i denna version

Förlängd giltighet.

Bakgrund, syfte och mål

CPAP ger en snabb symtomlindring vid lungödem i väntan på effekt av övrig terapi. CPAP ger ett positivt luftvägstryck under hela andningscykeln och minskar andningsarbetet, mobiliserar alveoler, samt minskar det venösa återflödet och därmed preload. Övertrycket trycker undan vätskan i lungorna. Motståndet (PEEP) i masken regleras av luft/syrgasflödet i CPAP-generatorn.

Arbetsbeskrivning

Medvetet avsteg från rutinen dokumenteras i Melior om rutinen är kopplad till patient. Övriga orsaker till avsteg från rutinen rapporteras i MedControlPRO.

Kontraindikation:

- Pneumothorax.
- Oklart subcutant emfysem.

Information:

Förklara för patienten att han/hon kommer att andas i en mask med motstånd vid utandningen. Håll masken framför patientens ansikte och be honom/henne att andas lugnt. Det kan vara svårt för patient, som redan har andningssvårigheter, att acceptera CPAP.

Vid behov finns kombinerat CPAP/nebulisatoraggregat att fästa i masken vid behov av inhalation.

Obs tänk på att öka flödet då motståndet sjunker vid aktivering av nebulisatorn .

Det är viktigt att sänka flödet när man återgår till normal CPAP-behandling.(risk för blodtrycksfall). (förvaras på hyllan under CPAP-lådorna).

Material:

I apparatförrådet på HIVA finns lådor som innehåller:

1. CPAP mask medium Flowsafe II (large finns i MIV-förrådet)
2. 1 st påse med Y slang
3. Luftflödesmätare (svart/vit slang)
4. En inplastad [flödes/blandningstabell från infinity medical.](#)

Ansvarig läkare ordinerar motstånd, blodtrycksgränser samt målvärde för saturation

Eventuell lägre syrgasmängd kan ordineras vid KOL.

Gör så här:

- Koppla in CPAP på syrgas och luft via Y slangen.
- Starta på 2-3 cmH₂O(PEEP), 6 liter O₂.
- Sätt på masken på patienten och dra upp flödet till 6 cmH₂O(PEEP),10 liter O₂.
- Kontrollera motståndet på manometern vid behov justera masken.
- Vid högt blodtryck över 160mmHg systoliskt kan motståndet ökas till 8-9 cmH₂O(PEEP).
- När CPAP skall avslutas minskas syrgastillförsel var 5:e minut med bibehållet PEEP (motstånd) Följ blandnings tabell.
- När CPAP avslutas skall patienten kopplas på vanlig O₂ mask på 15 liter O₂ som snabbt minskas ner utifrån saturationsvärde. (under förutsättning att syrgasmängden inte reducerats under CPAP-behandlingen pga. tex KOL; kontakta i sådant fall läkare för ordination)

Observation:

Följ:

- Andningsfrekvens.
- Blodtryck.
- Saturation.
- Kontrollera status var 5:e minut under förutsättning att saturationen ligger inom ordinerade gränser.
- KAD och timdiures.
- Dokumentera i Melior.

Avslutande av CPAP:

Avbryts när sviktbehandlingen (diuretika/nitroinfusion) förväntas ha haft effekt och ett stabilt målvärde uppnåtts under minst 15 min. Syrgastillförseln kan successivt trappas ned var 5:e min innan masken tas bort. Kontakta läkare innan behandlingen avbryts. Beredskap att snabbt återuppta CPAP måste finnas.

Målvärde uppnås ej:

Kontrollera att CPAP sitter korrekt utan läckage och att PEEP ligger inom ordinerat läge.

Kontakta läkare. (Ev. ökning av flöde om blodtrycket ser ut att hålla sig inom rimliga gränser.)

Normalt ses förbättring av saturation inom 15-60 minuter.

Försiktighet:

- Hypovolemi/Hypotension.
- KOL vid uttalat emfysem.
- Illamående patienter som kräks, pga. risken för aspiration.
- Sänkt medvetandegrad.

Blodtrycksfall:

Sänk till närmsta lägre motstånd (2-3; 6-7; 8-9; 11-12), stäng av CPAP:n, eller enl. Ordination.

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: VE Kard Inf Hud Njur Gastro

Innehållsansvar: Erik Ullemark, (eriul3), Överläkare

Granskad av: Erik Frick, (erifr), Processchef

Godkänd av: Christoffer Larsson, (chrla26), Verksamhetschef

Dokument-ID: SKAS9709-121726567-41

Version: 7.0

Giltig från: 2025-12-15

Giltig till: 2027-12-15